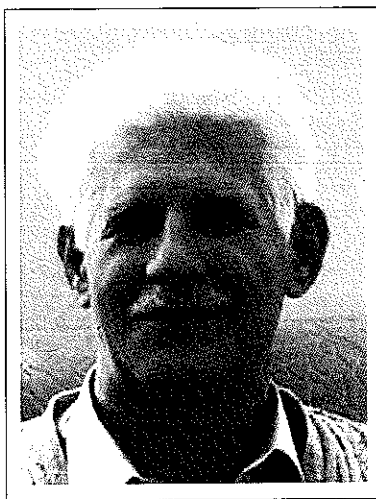

Morava Endre (1939 – 2007)

„Mi a halál? Ki mondja meg nekem?
Az élet véges, míg ő végtelen.”

Komjáthy Jenő:
Gondolatok a halálról

2007. augusztus 27-én elhunyt Dr. Morava Endre egyetemi tanár, a Közegészségtani Intézet korábbi igazgatója, aki hosszú éveken át volt a Közegészségtan tárgy előadója és a Kari Tanács tagja a Semmelweis Egyetemen folyó gyógyszerészképzésben. Szeptember 10-én vettek Tőle végső búcsút a Farkasréti temetőben családja, barátai, tanítványai és munkatársai. Az elhunyt emberiségét, kiváló szakmai és kapcsolatteremtő képességét barátai és tanítványai méltatták, hangsúlyozták a szerény, nagyra becsült professzor szakmai értékeit és segítőkészségét.

Prof. Dr. Morava Endre 1939. augusztus 27-én, Nagykanizsán született. Az Apáczai Csere János Gyakorló Általános Gimnáziumban, Budapesten érettségizett. Egyetemi tanulmányait a Budapesti Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán végezte 1958 és 1964 között. Egyetemi vizsgáit kitűnő eredménnyel teljesítette. Orvostudományi doktori „*summa cum laude*” minősítéssel és „*Promotio sub auspiciis rei publicae popularis*” kitüntetéssel avatták 1965-ben és tanulmányai befejezésekor elnyerte a Felsőoktatási Tanulmányi Érdemérmét. Szaktudását rendszeresen fejlesztette: laboratóriumi szakorvosi képesítést 1967-ben, közegészségtan-járóvanytan szakorvosi képesítést 1977-ben szerzett; 1993-ban lett tisztiorvos.

Szakmai pályafutását a Budapesti Orvostudományi Egyetem Kórélettani Intézet demonstrátori megbízásával kezdte (1962-64). Az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézetben dolgozott 1964-től 1983-ig különböző beosztásokban. 1976-tól ugyanezen intézet élettani osztályának vezető főorvosa volt. Ezt követően, 1983 és 1991 között a Pécsi Orvostudományi Egyetemen volt tanszékvezető egyetemi tanár. 1991-től az Egészségügyi Világszervezet Európai Irodája Nem-Fertőző

Betegségek Elleni Országos Integrált Intervenciós Programjának (CINDI Program) magyarországi igazgatója. 1988 és 1991 között a Baranya megyei KÖJÁL főigazgató főorvosa; 1995 és 1997 között országos tiszti főorvos. Elnöke volt a Népegészségügyi Tudományos Tanácsnak. A Semmelweis Orvostudományi Egyetem egyetemi tanára, a Közegészségtani Intézet igazgatója 1997-től 2005-ig volt.

Pályafutása során alapvetőnek és fontosnak tekintette az egyetemi ifjúság szakmai oktatását, nevelését.

Oktató-nevelő munkáját a demonstrátori megbízástól kezdődően, egyetemi tanárként is folyamatosan és nagy ambícióval végezte. Különös „katalízist” kapott ez a tevékenysége az oktatási reformok idején. A közegészségtan oktatásának megreformálása során kiemelkedő jelentőséget tulajdonított a klasszikus higiéné oktatásán túlmenően a nem-fertőző, idült népbetegségek, valamint az epidemiológia alapvető kérdései oktatásának. Oktatási gyakorlatában külön hangsúlyt kapott a szakmai utánpótlás nevelése, a rezidensképzés. A számonkérést lényegesnek tartotta, a képzés színvonalának kontrollja és korrekciója érdekében. Kifejezte azt a reményét, hogy a helyes arányú graduális képzés megalapozza a posztgraduális képzés színvonalát is.

Az orvostudomány kandidátusa tudományos fokozatot 1977-ben nyerte el. Értekezésének címe: D3-vitamin és egyes metabolitjainak szerepe a csontanyag-cserében. Érdeklődési területéhez tartozott a magyar lakosság táplálkozásával, életminőségével, egészségállapotával kapcsolatos kérdések kutatása. Több prevenciós programban vett részt, pl. sikeresen valósította meg a dohányzás visszaszorítására meghirdetett „Hagyd abba és nyersz” c. programot. Fontosnak tartotta azt a kutatását, amely a DDI növényvédőszer-maradványok és a májzsugorhalálkozás kapcsolatát valószínűsíti. Ezeknél a kutatásoknál az alkoholfogyasztás, a stresszor(ok) mint járulékos tényezők hatását is feltételezte.

Kiterjedt szakmapolitikai tevékenységet folytatott. Ezek közül kiemelendő a Magyar Higiénikusok Társasága elnöki megbízása, valamint az „Egészségtudomány” szerkesztőbizottsági tagsága. *Dr. Morava Endre* professzori munkásságát több rangos kitüntetéssel ismerték el: többek között megkapta a Fodor József és a Tarján Róbert Emlékérmét, valamint a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét

Tisztelt Professor úr!

Mély részvétellel búcsúznak Tőled barátaid, tanítványaid, munkatársaid és ismerőseid. Nyugodj békében! Emléked kegyelettel őrizzük

Dr. Sujbert László
ny. egyetemi tanár